

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii.

Klasa III A, III B

Program nauczania biologii w gimnazjum – Puls Życia (Wydawnictwo Nowa Era)

Autor : Anna Zdziennicka

Podręcznik: Puls Życia 3 (numer dopuszczenia 58/3/2010)

Autor: Beata Sągin, Andrzej Boczarowski, Marian Sęktas

Dział programu:

1. Regulacja nerwowo – hormonalna.
2. Narządy zmysłów.
3. Rozmnażanie i rozwój człowieka.
4. Zdrowie a cywilizacja.
5. Genetyka.
6. Ewolucja życia.
7. Ekologia.
8. Człowiek i środowisko.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- posługuje się bezbłędną terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- potrafi organizować swoją wiedzę (porządkować, klasyfikować, uzupełniać),
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- otrzymał wszystkie możliwe oceny cząstkowe bardzo dobre i celujące,
- osiąga sukcesy w różnorodnych szkolnych i pozaszkolnych formach rywalizacji, które obejmują zagadnienia związane z biologią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, potrafi zastosować je przy rozwiązywaniu zadań nietypowych, również problemowych,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o wysokim poziomie złożoności,
- potrafi, w razie potrzeby, samodzielnie uzupełnić braki w swojej wiedzy,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- otrzymał wszystkie możliwe oceny cząstkowe dobre i bardzo dobre.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który :

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone,
- posiada dobrą orientację w zakresie zdobytej wiedzy i poprawnie ją stosuje,
- sprawnie posługuje się terminologią biologiczną,

- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne (o średnim poziomie złożoności), w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadania lub problemu,
- jest aktywny na lekcji,
- pisze sprawdziany, kartkówki w terminie, prowadzi systematycznie zeszyt i ćwiczenia, odrabia prace domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który :

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- odpowiednio kierowany opanowuje ważniejsze zagadnienia biologiczne,
- wykazuje trudności w umiejętności uogólniania, wnioskowania,
- z pomocą nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- wykazuje się aktywnością na lekcji stopniu zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który :

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- ma bierną postawę na lekcjach ale wykazuje chęć nauczenia się i odpowiednio motywowany jest w stanie wykonywać proste polecenia,
- nie odrabia prac domowych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który :

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy, nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie rozumie prostych poleceń,
- ma za mało ocen cząstkowych co jest wynikiem np. nie pisania sprawdzianu,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.

Szczegółowe wymagania edukacyjne z biologii znajdują się u nauczyciela biologii.

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów z biologii.

- I.** Wiadomości sprawdzane są systematycznie przez cały rok.
- II.** Wszystkie sposoby sprawdzania osiągnięć stosowane są w ciągu całej nauki przedmiotu , w każdym semestrze.
- III.** Regularne sprawdzanie osiągnięć ucznia umożliwia śledzenie jego postępów oraz w razie konieczności podjęcie interwencji. Najczęściej stosowanymi metodami są:
  1. Wypowiedzi ustne (rozmowy, dyskusje itp.):
    - zakres treści dotyczy trzech ostatnich tematów,
    - w przypadku lekcji powtórzeniowej zakres treści obejmuje cały dział programowy.
  2. Kartkówka:
    - nie musi być zapowiadana,
    - jeżeli kartkówka została zapowiedziana uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania,
    - zakres treści kartkówki dotyczy 3- 4 ostatnich tematów,
    - oceny z kartkówki nie podlegają poprawie.
  3. Sprawdzian wiadomości:
    - jest przeprowadzany po zakończeniu działu programowego lub na koniec semestru,
    - informacja o terminie, formie i zakresie treści podawane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
    - po otrzymaniu oceny niedostatecznej uczeń musi , a dopuszczającej może poprawić ocenę w ciągu 2 tygodni od rozdania prac, a ocena z poprawy jest ostateczną wpisaną obok pierwotnej,
    - jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać sprawdzianu w określonym terminie, ma obowiązek uczynić to w terminie ustalonym z nauczycielem,
    - jeżeli w dniu sprawdzianu uczeń opuścił tylko lekcję biologii, ma obowiązek napisać go na najbliższych zajęciach,
    - na koniec semestru nie przewiduje się końcowego sprawdzianu zaliczeniowego.
  3. Obserwacja ucznia w różnych sytuacjach, jego aktywność, pilność, systematyczność i zaangażowanie w pracy (np. umiejętność komunikowania się i współpracy w zespole).
  4. Karty pracy zajęć terenowych.
  5. Ocena prac domowych (poprawność rzeczowa, estetyka, umiejętność prezentacji).
  6. Ocena zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń – systematyczne prowadzenie.
  7. Prace dodatkowe (np. prowadzenie hodowli drobnych zwierząt i roślin udokumentowane dzienniczkiem hodowli), gromadzenie okazów, zbiorów, wykonywanie zielników.
- IV.** Stosuje się skalę ocen przyjętą w Statucie Szkoły.

- V.** Prace pisemne oceniane są punktowo wg obowiązującej skali:
- celujący – 98% - 100%
  - bardzo dobry – 90% - 97%
  - dobry – 75% - 89%
  - dostateczny – 55% - 74%
  - dopuszczający – 40% - 54%
  - niedostateczny - 0%-39%
- VI.** Uczeń raz w semestrze może zgłosić brak przygotowania do lekcji bez podania przyczyny, nie dotyczy to lekcji, na których odbywają się zapowiedziane kartkówki, sprawdziany lub lekcja powtórzeniowa (zgłasza to na początku lekcji).
- VII.** Za brak zadania domowego lub pracy powierzonej przez nauczyciela, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- VIII.** Uczeń po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole ma prawo być nieprzygotowany do zajęć, zgłaszając to nauczycielowi ustala z nim czas potrzebny do nadrobienia materiału, który był zrealizowany podczas nieobecności ucznia.
- IX.** Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy zgodnie z wymaganiami nauczyciela oraz przynosić go na lekcje.
- X.** Przynoszenie podręcznika i zeszytu ćwiczeń do biologii na zajęcia jest obowiązkowe.
- XI.** Uczeń ma obowiązek uzupełnić wszystkie braki wynikające z jego nieobecności.
- XII.** Uczeń musi zaliczyć wszystkie zaplanowane w semestrze sprawdziany.
- XIII.** Wystawiając śródroczną i roczną ocenę nie przewiduje się tzw. „zdawania” w celu podwyższenia oceny. Ocena klasyfikacyjna wynika z uzyskanych przez ucznia ocen cząstkowych (nie jest to średnia arytmetyczna tych ocen) i podsumowuje osiągnięcia edukacyjne ucznia.
- XIV.** Wszystkie oceny, które uzyskuje uczeń są jawne i uzasadnione, przy konstruowaniu sprawdzianów, testów, kartkówek, nauczyciel uwzględnia indywidualne możliwości intelektualne ucznia, w tym opinie i orzeczenia PPPP, dostosowując wymagania edukacyjne.
- XV.** O ocenach bieżących i okresowych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami udostępniając zestawienie ocen lub umożliwiając wgląd do dziennika lekcyjnego oraz prac kontrolnych ucznia.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z biologii.

- I.** Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) może odwołać się od przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej jeżeli:
  - systematycznie przygotowywał się do zajęć
  - uczestniczył we wszystkich sprawdzianach klasowych w pierwszym terminie (w przypadku choroby zaliczył materiał objęty sprawdzianem w terminie zgodnym z Statutem Szkoły)
  - z ważnych prac klasowych otrzymał oceny nie niższe niż przewidywana
  - nie otrzymał żadnej oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej
  - uczestniczył w nie mniej niż 90% zajęć
  - ma wszystkie usprawiedliwione nieobecności na lekcjach biologii
  - nie spóźniał się na zajęcia
  - aktywnie uczestniczył w zajęciach, nie rozpraszał uwagi innych uczniów
  - zeszyt przedmiotowy i ćwiczenia prowadził systematycznie
  - systematycznie odrabiał zadania
- II.** Przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z biologii może być podwyższona na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów).
- III.** Wniosek powinien być złożony na piśmie do nauczyciela przedmiotu, w terminie nie później niż 4 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- IV.** Wniosek musi zawierać uzasadnienie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.
- V.** We wniosku uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) określają ocenę o jaką uczeń się ubiega.
- VI.** W przypadku uznania zasadności wniosku, uczeń wnioskujący o podwyższenie oceny, przystępuje do egzaminu z materiału określonego przez nauczyciela, w terminie nie późniejszym niż 2 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- VII.** Egzamin przeprowadza się w formie pisemnej. Test zawiera pytania zamknięte i otwarte.
- VIII.** Zakres materiału obowiązujący na teście obejmuje treści programowe wymagane na ocenę o którą ubiega się uczeń.
- IX.** Jeżeli uczeń nie stawi się w określonym terminie lub nie udzieli odpowiedzi (minimum 90% punktów), nauczyciel utrzymuje ocenę proponowaną.
- X.** Ustalona w ten sposób ocena jest ostateczna.
- XI.** Ocena klasyfikacyjna z zajęć ustalona w wyniku egzaminu nie może być niższa niż przewidywana.